

køkkener», som man har dem i andre Lande, d. v. s. alle Redskaber med samt Komfurer nedpakke i Kasser. »Quick meal« vilde egne sig godt dertil.

I København har man Fortsættelsesundervisningen at bygge paa; men man skal ikke slaa sig til Ro dermed. Maalet er ikke naaet, før det bliver en Aftenundervisning, der ikke er begrænset indenfor en bestemt Alder, nu 20 Aar.

Da København efterhaanden faar Skolekøkkener i alle Dele af Byen, vil Kommunalbestyrelsen sikkert heller ikke være uimodtagelig for at træde til, naar kun et Forsøg har vist, at Trangen er til Stede!

Sorø har i alle Tilfælde vist Vejen, og den hele Bevægelse er fra først af udgaaet fra Dansk Kvindesamfund, ligesom dette har fremsat Planerne om en Kvindeafdeling ved Landbohøjskolen. Som Følge af dette bør Foreningen ikke lade denne Side af Sagen ligge hen. Vel gennemført vil den sikkert bidrage til at højne Kvindernes Stilling.

Eline Hansen.

Børnesanatorierne.

Søndag d. 22. September afholdes den aarlige Havefest for *Børnesanatorierne* i Haveselskabets Have ved Frederiksberg Runddel. Man vil ikke fortryde at aflægge et Besøg derude, alene for den smukke Haves Skyld; den staar nu i Efteraarets fulde Blomsterpragt; men desuden er der musikalsk Underholdning, Oplæsning, flere Tombolaer osv. Det første Børnesanatorium blev som bekendt oprettet af afdøde Generalinde *Harbou* og blev indrettet saa praktisk, at hvert enkelt Barns Ophold paa et af Sanatorierne koster knapt 1 Kr. om Dagen. Ikke blot den, der har haft Lejlighed til at se Børnene paa de ved Kysten liggende Sanatorier, lege og tumle sig i den friske Luft, vil forstaa, til hvor megen Gavn og Velsignelse Sanatorierne ere for de Børn, der ellers ere henviste til de Livsvilkaar, den store By byder sine fattige Beboere; alle, der ved, hvad »Kirtelsyge« vil sige, og af hvor stor Betydning det er for Barnets hele Fremtid, om det kan blive helbredet for denne Sygdom i Tide, vil sikkert med Glæde give deres Skærv til, at stadig flere og flere smaa Stakler kan blive hjulpet ved et Sommerophold paa Sanatorierne med deres friske Luft, gode Søbade og sunde Kost. De 50 Øre Entréen koster betaler for en halv Dags Ophold for et Barn. Ingen bør blive borte.

Ind- og Udland.

Soc. Praxis indeholder en længere Artikel om Tjenestepigebevægelsen i Berlin. Der findes to Foreninger: *Hilfsverein für weibliches Hauspersonal*, som er ældst og tæller 300 Medlemmer, og *Verein Berliner Dienstherrschaffen und Dienstangestellten*, der tæller 240 mandl. og kvind. Tyende samt 340 Arbejdsgivere som Medlemmer. Begge Foreninger staar i venskabelig Forbindelse med hinanden og udmærker sig begge ved at savne politisk Farve. Deres Maal er rent socialt og gaar ud paa at have Tyendets Stilling i borgerlig Henseende, at faa Arbejdstiden reguleret, Tyendeloven revideret eller helt ophævet og paa at erhverve Rettighed til at benytte Statens Syge- og Ulykkesforsikning. Meget sjældent høres der Klager over for knap Løn eller Fordringer om højere. Den første Forening bestyres helt af Tjenestepiger. Den ejer en Hjelpekasse paa 900 Kroner, der er bestemt til at være Grundlaget til et Hjem for arbejdsløse eller arbejdsudygtige Tjenestepiger.

Begge Foreninger søger at skaffe Medlemmerne gode Fornøjelser og foranstalter Skovture o. lign.

* * *

England. *Sygeplejerskerne under Krigen.* I et Telegram fra Lord Roberts findes følgende Udtalelse, offentliggjort i det engelske Blad, *Gazette*: »Søstre! Det er vanskeligt for mig i faa Ord at skulle give Udtryk for den dybe Følelse af Taknemlighed, som Sygeplejerskerne har indgydt alle, der har kæmpet i Syd-Afrika. Den Opoffrelse og Dygtighed, det Mod og den Udholdenhed, som saavel Hærens egne Sygeplejersker som Sygeplejeorganisationer fra Kolonierne har udvist, har opfyldt mig med Beundring og tilfulde bekræftet den Mening, jeg har haft med Hensyn til den Nytte og den økonomiske Betydning, som en velordnet Sygepleje har for Hæren. Nogle af Sygeplejerskerne ere blevne laante til Hæren af de store Hospitaler i Morderlandet. I et senere Telegram vil jeg meddele Navnene paa de mest fremragende blandt Sygeplejerskerne.«

Blandt disse nævnes i et senere Telegram særlig Frøken *Mattheus* og Frøken *Hamman*, som plejede de syge en hel Dag under Boernes Angreb paa Lichtenberg d. 3. Marts 1901, uagtet Hospitalet laa indenfor Skudvidde.

(Englishwoman's review.)

De kvindelige Studenter

er Genstand for en Afhandling af Adolf Jensen i »Nationaløkonomisk Tidsskrift«. Hovedtrækkene skal her gengives:

Adgangen til det akademiske Børgerkab blev her hjemme givet i Juni 1875, og den forløbne Periode giver et for Danmark ret fordelagtigt Billede af vor Stilling til Kvindespørgsmaalet i Forhold til de andre Stater. Det var Svejs, der gik i Spidsen, idet Züricher Universitetet i 1867 tilod Kvinder at deltage i den akademiske Undervisning paa samme Vilkaar som Mænd. Senere fulgte Sverrig og Frankrig (1870), og Danmark kommer som det fjerde i Rækken. For Tiden er saa godt som alle europæiske Stater gaaede med til at give Kvinder Adgang til Universitetet, om end Adgangen til at søge videre — navnlig teologiske og juridiske Embedsstillinger — endnu ikke staar dem aaben.

Da Spørgsmaalet rejstes i 1874 ved en Ansøgning fra en Kvinde om at studere Lægevidenskab, var det Genstand for en meget livlig Diskussion i Dagspressen og i Nationaløkonomisk Forening; allerede næste Aar var Sagen ordnet, ikke alene om Kvindernes Adgang til at studere Lægevidenskab, men ogsaa om Immatrikulering ved de andre Fakulteter, og var der end ved de forudgaaende Forhandlinger nogen Stemning for kun midlertidig at aabne Universitetet for Kvinderne, maa det

dog fremhæves, at kun faa Universitetslærere gik saa vidt i Konservatisme, at de rent ud fraaadede enhver Adgang for Kvinder. Vi fik altsaa en Ordning, hvorved Kvinder under lige Vilkaar med Mænd kunne studere samtlige Fag og indstille sig til de afsluttende Prøver — dog skal for det teologiske Fags Vedkommende en særlig Religionsprøve træde i Stedet for Embedseksamen. Der fulgte imidlertid ikke nogen Adkomst med de absolverede Eksaminer til at søge nogen offentlig Embedsstilling, og Forholdet er endnu det, at den medicinske Embedseksamen giver jus practicandi, samt at Kvinder efter de fornødne Prøver kunne virke som Tandlæger og Farmaceuter, medens enhver Adgang til juridiske og teologiske Stillinger er lukket.

I Udlandet er man enkelte Steder, ganske vist efter lange og haarde Kampe, i Slutningen af Halvfemserne gaaet et Skridt videre, idet man har givet Kvinderne Ret til juridisk Virksomhed; dette er dog ikke Tilfældet i Italien, Rusland og Tyskland samt i England, hvor Kvinder dog kunne praktisere som Retskonsulenter, men ikke have Ret til at procedere for Domstolene. Den Stat, der længst har ydet Modstand imod Kvindens Optagelse paa Universiteterne, er Tyskland, der først i 1898 gav Kvinderne Ret til at tage den filosofiske Doktorgrad og i 1899 gav dem Adgang til den medicinske og den farmaceutiske Statseksamen.

Der har overalt, hvor Kvinderne have fremsat Kravet om lige Deltagelse med Mændene i Universitets-Undervisningen, navnlig i Begyndelsen hersket stor Modstand mod at aabne Adgangen til Lægevidenskaben, og næsten overalt er det kommen til højlydte Protester i »Sædelighedens og Moralens Navn«. Det var i Sommeren 1877, at de to første kvindelige Studenter kom til Københavns Universitet efter at være blevne dimitterede ved en lærd Skole. Hvor stærk Udviklingen har været, ses bedst af Forholdet mellem de mandlige og kvindelige Studenter Antal. Indtil 1885 dimitteredes 1 Kvinde for hver 165 Mænd, 1885—89 1 for hver 46, 1890—94 1 for hver 32, 1895 99 1 for hver 18, og i 1900 dimitteredes 30 Kvinder, hvilket svarer til 1 for hver 13 Mænd. Alt i alt er der indtil Udgangen af Aarhundredet fra danske Skoler og Universiteter dimitteret over 250 Kvinder, og dog har det samlede Antal af Dimittender været omtrent det samme i de sidste 15 Aar. En meget væsentlig Grund til, at Bevægelsen har kunnet tage saa stærk Fart, var Oprettelsen af N. Zahles Artiumskursus. Interessant er det at se Forskellen i Aldersfordelingen for de to Køn; Gennemsnitsalderen for mandlige Dimittender er nu til Dags ca. 19 Aar, for kvindelige har den i Tidsrummet 1885—1900 været 22 Aar; procentvis fordeler den sig saaledes: under 18 Aar 2 pCt. (Mænd 26 pCt.); 18—19½ Aar 29 pCt. (48); 19½—22 Aar 35 pCt. (18) og over 22 Aar 34 pCt. (8).

Indtil Januar 1901 har noget over et halvt Hundrede Kvinder taget Embedseksaminer ved Universitetet;

den medicinske af 24, den statsvidenskabelige af 2, Magisterkonferens af 11 og Skoleembedseksamen 15; Udfaldet har været særdeles godt. Kun en enkelt Kvinde har erhvervet Doktorgraden ved vort Universitet.

Efter nogen Strid fik de kvindelige Studenter Adgang til de her- værende akademiske Foreninger »Studentforeningen«, »Studentersamfundet« og »Studenterb hjemmet«.

(Lolland-Falsters Stiftstidende).

Teaterkikkerten.

Af Gabriele Reuter.

(Sluttet.)

Endnu en Gang at elske — endnu en Gang at turde haabe . . . Det er dog sødt, naar man er saa ung. At begynde Livet paa ny . . .

Hvor hans sidste Blik fløj fra Barnets Mund til hendes Læber — hvor hans sidste Haandkys brændte. Taarer fyldte hendes Øjne; saa hun ikke mere kunde se.

»Og naar jeg kommer igen — om et Aar?«

Kvinden, som havde staaet ved Kagekonens Bod, havde langsomt nærmet sig. Hun havde ogsaa stirret ud over Havet med sine sorte Øjne. Og saa paa den fremmede Dame med Kikkerten. Og igen paa Havet og paa Kikkerten med saadan en brændende Attraa.

»Frue,« sagde hun med en Stemme, som hun tvang til Beskedenhed, »dersom Fruen vilde være saa god at tillade «

En lydelig Hulken afbrød Ordene; hun tørede sig med Haanden over det fremmedartede, gule, af Sorg fortrukne Ansigt, »dersom jeg maatte se en Gang gennem Kikkerten?« fik hun med Møje frem, idet hun med Fingeren pegede paa den saa heftig eftertragtede Genstand.

»Ja ja, saa gerne,« svarede den unge Kone forundret og betragtede forskende den anden: det fattige brogede Shawl over de yppige Former og det lille sorte Knips-tørklæde over de forviltrede Lokker. Hvor lidenskabelig hendes Hænder knugede sig om Kikkerten — hvor hendes Læber bævede og ind sugede Taarerne, medens de pludselig aabnede sig til et saligt Smil.

Hun havde fundet ham — han som Aften efter Aften havde siddet hos hende i Kælderbeværtningen, hvor Matroserne røg, spillede og spiste deres tarvelige Mad — han, som dog var en fin Herre, hvad man straks kunde se — som hun beundrede fordi han aldrig drak sig fuld — som hun forbavsedes over, fordi han aldrig havde Skænderi og Spektakler og ikke maatte kastes ud som hendes andre Gæster. Som hjalp hende at indrette sig og at regne og ordne sig fornuftig med en Mands Forstand og et Barns

saa vilde vi ogsaa spise til Middag et andet Sted«. — Men det skulde vi ikke have gjort; for det viste sig, at et saadant andet Sted slet ikke eksisterede; saa han fik sin Hævn alligevel.

I Las Palmas faar vi Heste og Fører og rider ud til Landsbyen Guerrero paa Tamuin Flodens Bred. Her er det svært at finde et Opholdssted; efter megen Søgning finder man et Værelse at sove i; Gulvet er stampet Ler, Væggene er dannede af Stænger, sammenbundne med Slynplanter, og Revnerne tættede med Ler, undtagen den øverste Fjerdedel, hvor Revnerne mellem Stængerne er ladet aabne, formodentlig for at give rigelig Ventilation. Taget er lavet af et næsten alentykt Lag af Palmeblade og rager et Par Alen ud over Væggene. Vinduer findes naturligvis ikke. Alle Husene i Landsbyen ere byggede paa samme Vis, med Undtagelse af nogle, hvor de lodrette Stænger, der danner Væggene, staa langt fra hverandre, og Revnerne ere uklinede, saa at man om Aftenen, naar Hyt-

terne er oplyste, kan se alt, hvad der gaar for sig derinde.

Maaltiderne indtages i Fondaen, et stort Værelse, hvor der baade soves, koges og spises. En Morgen, da vi kommer til Frokost, sover endnu et Par Medlemmer af Familien paa deres jammerlige Leje; Konen i Huset maler Majs paa Mataten, hendes lille Søn spadserer omkring splinternøgen, og som for at fuldstændiggøre Idyllen, søger en Gris efter at have væltet sig i Snavset at gubbe sig paa vore Ben, medens vi venter paa vore varme Majs-kager. Foruden disse bestaa Maaltiderne af Bønner, Æg, Kartofler, kogt tørret Kød og Kaffe.

Her i Omegnen findes flere Dyr og Kalkuner; men vi gennemstrejfer Skovene flere Dage i Træk uden at se det mindste til dem, saa vi nøjes med at skyde Pappegøjer, naar de om Aftenen skrigende flyve til deres Sovesteder i de høje Træer, efter at have tilbragt Dagen med Udplyndring af de nærliggende Majsmarker.

En Aften er der Dans i det fri

Rejsebreve fra Mexico.

af John.

(Sluttet.)

I Las Palmas havde vi en Gang indrettet os paa at bo i et Hotel og spise i et andet efter en Bekendts Raad. Det blev ganske til vor Tilfredshed, men ikke til Værtens i det Hotel, hvor vi spiste. Han var en pudsig, halv fordrunken Fremtoning, som udtrykte sin Misfornøjelse med vort Arrangement, da vi kom der til Middag; ved at sige: »at vi behøvede ikke at komme igen for at faa Aftensmad«. Hans Hævn var saa komisk, at man ikke kunde blive vred, men da vi dog fandt vi skyldte vor Værdighed noget, rejste vi os med den Bemærkning, »at